

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

23. november 2016*

Eelotsusetaotlus — Keskkond — Århusi konventsioon — Direktiiv 2003/4/EÜ — Artikli 4 lõige 2 — Üldsuse õigus teabega tutvuda — Väljend „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ — Direktiiv 91/414/EMÜ — Direktiiv 98/8/EÜ — Määrus (EÜ) nr 1107/2009 — Taimekaitsevahendite ja biotsiidide turuleviimine — Konfidentsiaalsus — Äri- või tööstushuvide kaitse

Kohtuasjas C-442/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel College van Beroep voor het bedrijfsleven (teise astme halduskohus majandusküsimustes, Madalmaad) 12. septembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 24. septembril 2014, menetluses

Bayer CropScience SA-NV,

Stichting De Bijenstichting

versus

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden,

menetluses osales:

Makhtesim-Agan Holland BV,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. L. da Cruz Vilaça, Euroopa Kohtu asepresident A. Tizzano (ettekandja), kohtunikud M. Berger, E. Levits ja F. Biltgen,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. veebruari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Bayer CropScience SA-NV, esindajad: *advocaat* E. Broeren ja *advocaat* A. Freriks,

— Stichting De Bijenstichting, esindaja: *advocaat* L. Smale,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

- College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, esindajad: *advocaat* J. Geerdink ja *advocaat* D. Roelands-Fransen,
- Madalmaade valitsus, esindajad: B. Koopman ja M. Bulterman,
- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja A. Lippstreu,
- Kreeka valitsus, esindajad: I. Chalkias, O. Tsirkinidou ja A. Vasilopoulou,
- Rootsi valitsus, esindajad: L. Swedenborg, E. Karlsson, A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson ja N. Otte Widgren,
- Euroopa Komisjon, esindajad: L. Pignataro-Nolin, F. Ronkes Agerbeek, P. Ondrusek ja H. Kranenborg,

olles 7. aprilli 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT 1991, L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) artiklit 14, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT 1998, L 123, lk 1; ELT eriväljaanne 03/23, lk 3), artiklit 19, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 309, lk 1) artikleid 59 ja 63 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2003, L 41, lk 26; ELT eriväljaanne 15/07, lk 375) artikli 4 lõiget 2.
- 2 Taotlus on esitatud ühelt poolt Bayer CropScience BV (edaspidi „Bayer“) ja Stichting De Bijenstichting'i (edaspidi „Bijenstichting“) ning teiselt poolt College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biocideni (taimekaitsevahendite ja biotsiidide müügilubade andmise nõukogu, edaspidi „CTB“) vahelises kohtuvaidluses 18. märtsi 2013. aasta otsuse üle, millega CTB rahuldas osaliselt Bijenstichtingi taotluse avalikustada Bayeri dokumendid, mille Bayer esitas mitme toimeainel imidaklopriid põhineva taimekaitsevahendi ja ühe biotsiidi turuleviimise loa saamise menetlustes.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

- 3 Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu, mis sisaldub 15. aprillil 1994 Marrakechis alla kirjutatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu lisas 1 C ja mis kiideti heaks nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsusega 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel

sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT 1994, L 336, lk 1; ELT eriväljaanne 11/21, lk 80), artikli 39 lõikes 3 on sätestatud:

„Kui liikmed nõuavad uusi keemilisi ühendeid kasutavate farmaatsia- või agrokeemiatoodetele turustusloa andmise tingimusena avalikustamata katse- või muude andmete esitamist, mille saamine on nõudnud märkimisväärseid pingutusi, peavad nad kaitsma selliseid andmeid ebaausa kommertskasutuse vastu. Lisaks peavad liikmed kaitsma selliseid andmeid avalikustamise eest, välja arvatud juhtudel, kui see on vajalik üldsuse kaitseks või kui on võetud meetmeid tagamaks andmete kaitsmist ebaausa kommertskasutuse vastu.“

- 4 Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (edaspidi „Århusi konventsioon“), mis kiideti Euroopa Ühenduse nimel heaks nõukogu 17. veebruari 2005. aasta otsusega 2005/370/EÜ (ELT 2005, L 124, lk 1), artiklis 4 „Keskkonnainfo kättesaadavus“ on sätestatud:

„1. Konventsiooniosaline tagab, et tema avaliku võimu asutused annavad üldsusele keskkonnainfot, vastates keskkonnainfo taotlusele selle artikli kohaselt siseriiklikke õigusakte järgides [...]

[...]

4. Keskkonnainfo taotluse võib jätta rahuldamata, kui avalikustamine võib ebasoodsalt mõjutada:

[...]

- d) äri- või tööstusinfo konfidentsiaalsust, kui seda kaitseb majanduslike huvide kaitse seadus. Keskkonna kaitseks oluline info heidete kohta avalikustatakse;

[...]

Info avalikustamisest keeldumise põhjendusi tõlgendatakse kitsendavalt, arvestades vajadust info avalikustamisega rahuldada üldsuse huvi ja seda, kas taotletud info käsitleb heidete keskkonda viimist.

[...]“

Liidu õigus

Taimekaitsevahendite ja biotsiidide turuleviimise luba käsitlevad õigusnormid

- 5 Direktiivi 91/414 artikli 2 punktis 2 on mõiste „taimekaitsevahendite jäägid“ määratletud järgmiselt:

„aine või ained, mis esinevad taimedes, taimse päritoluga toodetes, loomses toidus või nende pinnal või mujal keskkonnas ja tulenevad taimekaitsevahendi kasutamisest, kaasa arvatud kõnealuste ainete metaboliidid ja nende lagunemisel või reageerimisel tekkivad saadused.“

- 6 Direktiivi artiklis 14 on sätestatud:

„Ilma et see piiraks [...] direktiivi [2003/4] kohaldamist, tagavad liikmesriigid ja komisjon, et taotlejate esitatud tootmis- ja ärisaladusi sisaldavat teavet käsitletakse konfidentsiaalsena, kui seda nõuab taotleja, kes soovib toimeaine kandmist I lisasse või kes taotleb luba taimekaitsevahendi jaoks, ning kui liikmesriik või komisjon aktsepteerib, et sellekohane nõudmine on õigustatud.

[...]“

- 7 Direktiivi 98/8 artikli 2 lõike 1 punktis g on mõiste „jäägid“ määratletud järgmiselt:

„üks või mitu biotsiidis leiduvat ainet, mis on sinna jäänud nende kasutamise tagajärjel, sealhulgas selliste ainete metaboliidid ja nende lagunemisel või reageerimisel tekkinud ained ja saadused“.

- 8 Direktiivi artiklis 19 „Konfidentsiaalsus“ on sätestatud:

„1 Ilma et see piiraks direktiivi [2003/4] kohaldamist, võib taotleja juhtida pädeva asutuse tähelepanu teabele, mida ta peab ärisaladuseks, mille avaldamine võiks kahjustada tema tootmis- ja ärihuve ning mida ta seetõttu tahab hoida konfidentsiaalsena kõigi eest peale pädevate asutuste ja komisjoni. Igal juhul tuleb selle kohta esitada täielik põhjendus. [...]

2. Taotluse saanud pädev asutus otsustab taotleja esitatud dokumentaalsete tõendite alusel, millist teavet lõike 1 tähenduses konfidentsiaalseks pidada.

[...]“

- 9 Määruse nr 1107/2009 artikli 3 punktis 1 on mõiste „jäägid“ määratletud järgmiselt:

„aine või ained, mis esinevad taimedes ja taimsetes saadustes või nende pinnal, loomses toidus, joogiveses või mujal keskkonnas ja mis tulenevad taimekaitsevahendi kasutamisest, kaasa arvatud kõnealuste ainete metaboliidid ja nende lagunemisel või reageerimisel tekkivad saadused;

[...]“

- 10 Selle määruse artiklis 33 „Loa saamise või muutmise taotlus“ on ette nähtud:

„1. Taotleja, kes soovib taimekaitsevahendi turule lasta, taotleb luba või selle muutmist isiklikult või esindaja vahendusel igalt liikmesriigilt, kus taimekaitsevahendit turule lasta kavatsetakse.

[...]

4. Taotlust esitades võib taotleja artikli 63 kohaselt taotleda, et teatav teave, sealhulgas teatavad toimiku osad, hoitaks konfidentsiaalsena, ning ta eraldab sellise teabe füüsiliselt muust teabest.

[...]

Teabele juurdepääsu taotluse korral otsustab liikmesriik, millist teavet tuleb hoida konfidentsiaalsena.

[...]“

- 11 Määruse artiklis 63 „Konfidentsiaalsus“ on sätestatud:

„1. Isik, kes taotleb, et käesoleva määruse alusel esitatud teavet käsitletaks konfidentsiaalsena, esitab kontrollitava põhjenduse, mis tõendab, et kõnealuse teabe avaldamine võib kahjustada tema ärihuve [...].

2. Järgmise teabe avaldamist peetakse tavaliselt asjaomaste isikute ärihuve või eraelu puutumatust või isikupuutumatust kahjustavaks:

a) tootmismeetod;

b) toimeaine lisandi spetsifikatsioon, välja arvatud selliste lisandite puhul, mida peetakse toksikoloogiliselt, ökotoksikoloogiliselt või keskkonna seisukohalt tähtsaks;

- c) lisandeid sisaldava toimeaine tootmispartiide tulemused;
- d) toodetava toimeaine lisandite analüüsi meetodid, välja arvatud meetodid lisandite kohta, mida peetakse toksikoloogiliselt, ökotoksikoloogiliselt või keskkonna seisukohalt tähtsaks;
- e) tootja või importija ja taotleja või loa valdaja vahelised sidemed;
- f) teave taimekaitsevahendi täieliku koostise kohta;
- g) selgroogsetega tehtavatesse katsetesse kaasatud isikute nimed ja aadressid.

3. Käesolev artikkel ei piira direktiivi [2003/4] kohaldamist.“

Õigusnormid, milles käsitletakse õigust keskkonnateabega tutvuda

12 Direktiivi 2003/4 põhjendustes 1, 5, 9 ja 16 on märgitud:

„(1) Suurenenud avalik juurdepääs keskkonnateabele ning sellise teabe levik soodustavad suuremat teadlikkust keskkonnaküsimustest, vaba arvamustevahetust, üldsuse tõhusamat osavõttu keskkonnanähtude üle otsustamises ning kokkuvõttes ka paremat keskkonda.

[...]

(5) 25. juunil 1998 kirjutas Euroopa Ühendus alla [Århusi konventsioonile]. Pidades silmas Euroopa Ühenduse konventsiooniga ühinemist, peavad ühenduse õigusaktide sätted olema sellega kooskõlas.

[...]

(9) Samuti on vaja, et riigiasutused teeksid keskkonnateabe kättesaadavaks ja levitaksid seda üldsusele võimalikult laiaulatuslikult, kasutades selleks eelkõige info- ja sidetehnoloogia võimalusi. [...]

[...]

(16) Õigus teabele tähendab seda, et teabe avalikustamine peaks olema üldnõue ja et riigiasutustel oleks lubatud keskkonnateabe saamise taotlust tagasi lükata ainult teatavatel konkreetsetel ja selgelt määratletud juhtudel. Keeldumise põhjuste tõlgendamine peaks olema piiratud, nii et avalikustamisega seotud üldsuse huvi oleks võrreldav avalikustamisest keeldumise huviga. [...]“

13 Direktiivi artiklis 1 on sätestatud:

„Käesoleva direktiivi eesmärgid on:

- a) tagada juurdepääsu õigus riigiasutuste valduses või nende nimel mõne muu asutuse valduses olevale keskkonnateabele ning sätestada põhitingimused ja tegutsemiskord selle õiguse teostamiseks ning
- b) tagada ühtlasi, et keskkonnateave oleks üldsusele üha enam kättesaadav ja et seda levitataks üha laiemalt, et saavutada keskkonnateabe võimalikult laialdane süstemaatiline kättesaadavus ja levik elanikkonna hulgas. Selleks soodustatakse eelkõige arvutikaugside ja/või selle olemasolul elektroonilise tehnoloogia kasutamist.“

14 Direktiivi artiklis 2 „Mõisted“ on ette nähtud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. *Keskkonnateave* – kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis olev teave, mis käsitleb:
 - a) keskkonnaosade seisundit, nt õhk ja atmosfäär, vesi, mullastik, maa, maastik, ning looduslikud kooslused nagu märgalad, ranna- ja merealad; bioloogiline mitmekesisus ja selle koostisosad, sealhulgas geneetiliselt muundatud organismid, ning nende elementide omavahelised seosed;
 - b) eri tegureid, nt ained, energia, müra, kiirgus või jäätmed, sealhulgas radioaktiivsed jäätmed, heitmed ja muud ainete keskkonda sattumise juhud, mis mõjutavad või võivad mõjutada punktis a nimetatud keskkonnaosasisid;

[...]“

15 Sama direktiivi artikli 3 „Juurdepäas keskkonnavalasele teabele taotluse alusel“ lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad, et riigiasutused peavad vastavalt käesoleva direktiivi sätetele tegema nende valduses oleva või nende nimel hoitava keskkonnateabe kättesaadavaks igale taotlejale tema taotluse korral, ilma et ta peaks tõestama oma huvi.“

16 Direktiivi 2003/4 artikli 4 „Erandid“ lõikes 2 on sätestatud:

„Liikmesriigid võivad sätestada, et keskkonnateabe nõude võib tagasi lükata, kui teabe avalikustamine võib kahjustada:

[...]

- d) äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust, kui selline konfidentsiaalsus on sätestatud siseriiklike või ühenduse õigusnormidega, et kaitsta seaduslikke majandushuvisid, sealhulgas avalikku huvi säilitada statistilist konfidentsiaalsust või maksude salastatust;

[...]

Lõikes 1 ja 2 mainitud tagasilükkamise põhjuste tõlgendamine peaks olema piiratud, võttes arvesse, kas avalikustamine teeniks konkreetsel üksikjuhul üldsuse huvisid. Igal üksikjuhul tuleb avalikustamisega teenitavaid üldsuse huvisid võrrelda tagasilükkamisega teenitavate huvidega. Liikmesriigid ei või lõike 2 punktide a, d, f, g ja h alusel sätestada taotluse tagasilükkamist, kui see on seotud keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega.

[...]“

Tööstusheitmete suhtes kohaldatavad õigusnormid

17 Nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiivi 96/61/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (EÜT 1996, L 257, lk 26; ELT eriväljaanne 15/03, lk 80) artikli 2 punktides 3 ja 5 on ette nähtud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

- 3) *käitis* – paikne tehniline üksus, kus tegeldakse ühe või mitme I lisa loetletud tegevusega ja muu tegevusega, mis on tehniliselt otseselt seotud kõnealuses tegevuskohas teostatava tegevusega, mis võivad mõjutada heitkoguseid ja saastust;

[...]

- 5) *heide* – ainete, vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne juhtimine käitise punkt- või hajaallikatest õhku, vette või pinnasesse;

[...]“

- 18 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT 2010, L 334, lk 17) artiklis 3 punktides 3 ja 4 on sätestatud:

„Käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

- 3) „*käitis*” – paikne tehniline üksus, kus viiakse läbi üht või mitut I lisa või VII lisa 1. osas loetletud tegevusvaldkonda ja muud samas tegevuskohas toimuvat tegevust, mis on tehniliselt otseselt seotud kõnealustes lisades loetletud tegevusvaldkondadega ja mis võib mõjutada heidet ja saastust;
- 4) „*heide*” – ainete, vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne väljutamine käitise punkt- või hajaallikatest õhku, vette või pinnasesse“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 19 Madalmaade ametiasutus CTB, kes on pädev andma ja muutma taimekaitsevahendite ja biotsiidide turuleviimise lube, otsustas 28. aprilli ja 8. juuli 2011. aasta otsustega muuta mitme taimekaitsevahendi ja ühe, toimeaine imidaklopriid baasil toodetud ja eelkõige insektitsiidi toimet omava biotsiidi müügiluba.
- 20 Kirjades, mis kannavad 11. mai, 24. augusti ja 25. oktoobri 2011. aasta kuupäeva, esitas Bijenstichting (mesilaste kaitsega tegelev Madalmaade organisatsioon) direktiivi 2003/4 alusel CTB-le taotlused, milles palus avalikustada 84 müügilube käsitlevat dokumenti.
- 21 Taimekaitsevahendite ja kahjuritõrje valdkondades tegutsev äriühing Bayer, kellele kuulub palju müügilube, avalikustamisega ei nõustunud, sest avalikustamine rikub autoriõigust, on vastuolus äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsusega ja lisaks muudab sisutühjaks õiguse andmekaitsele.
- 22 CTB lükkas esimesel korral, 9. juuli 2012. aasta otsusega Bijenstichtingi taotlused andmete avalikustamiseks täielikult tagasi. Tagasilükkamisotsust põhjendas CTB eelkõige sellega, et taotlused ei ole seotud „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega” direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses. Seega oli taotlusi võimalik rahuldada üksnes siis, kui kaaludes ühelt poolt avalikustamisega seotud üldsuse huvi ja teiselt poolt müügiloo valdaja erihuvi säilitada teabe konfidentsiaalsus leitakse, et teabe avalikustamine on põhjendatud; CTB hinnangul see käesoleval juhul aga nii ei olnud.
- 23 Bijenstichting esitas selle otsuse peale vaide, millest lähtudes muutis CTB osaliselt oma seisukohta ja leidis 18. märtsi 2013. aasta otsuses, et vaide on osaliselt põhjendatud.

- 24 Ka viimati nimetatud otsuses asus CTB seisukohale, et „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva“ teabena direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tuleb käsitada faktilist teavet taimekaitsevahendite ja biotsiidide tegeliku keskkonda sattumise kohta.
- 25 Käesoleval juhul sisaldasid CTB hinnangul dokumentidest, mille avalikustamist nõuti, niisugust teavet 35 dokumenti. Seetõttu võib niisugusest avalikustamisest keeldumisel olla üksnes väga piiratud hulk põhjuseid. Nende seas on nimetatud kõnealuse toote turuleviimise loa omaniku intellektuaalomandi kaitsega seotud põhjused. Samas leidis CTB, et kui kaaluda avalikustamisega seotud üldist huvi ja huvi nende õiguste kaitsmise vastu, peab eesõigus olema üldisel huvil. Seega leidis ta, et kõnealused dokumendid tuleb avalikustada.
- 26 Nimetatud 35 dokumendi hulgas on laboratoorsed uuringud imidaklopriidi mõju kohta mesilastele, osaliselt välitingimustes läbiviidud uuringud taimekaitsevahendite ja biotsiidide ning nende toimeaine jääkide mõõtmise kohta, mis esinevad pärast nende toodete kasutamist õhus või maapinnal, seemnetes, töödeldud taime lehtedes, õietolmus või nektaris, samuti mees või mesilastes. Need dokumendid sisaldavad ka kokkuvõtet uuringust, mis käsitleb imidaklopriidi liikumist taimedes ja gutatsiooni käigus, see tähendab tilkvee eraldumisel taimest, ning kahte esitlust.
- 27 Ülejäänud 49 dokumendi puhul leidis CTB seevastu, et need ei ole seotud „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses. Seetõttu võis CTB sõnul lükata tagasi taotlused tutvuda nende 49 dokumendiga mitte üksnes intellektuaalomandi õiguse kaitsmiseks, vaid ka äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust silmas pidades. Pärast seda, kui CTB oli kõnealuse sätte alusel kaalunud käesoleval juhul esinevaid huve, keeldus ta nende dokumentide avalikustamisest.
- 28 Nii Bijenstichting kui ka Bayer esitasid CTB 18. märtsi 2013. aasta otsuse peale kaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule College van Beroep voor het bedrijfslevenile (kaubanduse ja tööstuse halduskohus, Madalmaad).
- 29 Eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva vaidluse lahendamiseks soovib see kohus eelkõige teada, milline on ühelt poolt taimekaitsevahendite ja biotsiidide turuleviimise lube käsitlevates erinormides, see tähendab põhikohtuasja asjaolude esinemise kuupäeval kehtinud direktiivides 91/414 ja 98/8 ning määruses nr 1107/2009 ette nähtud konfidentsiaalsete andmete kohta kehtestatud kordade ning teiselt poolt direktiiviga 2003/4 hõlmatud keskkonnateabega tutvumise üldise korra omavaheline suhe.
- 30 Eelkõige soovib see kohus teada, kas – nagu arvab Bijenstichting – CTB oleks pidanud Bayeri nõude alusel tunnistama Bijenstichtingi poolt taotletud teabe konfidentsiaalseks hiljemalt kõnealuste toodete turuleviimise loa muutmisel, või kas – nagu väidab CTB – ta võis selle teabe konfidentsiaalsust tunnustada ka pärast seda, nimelt siis kui Bayer esitas vastuväite Bijenstichtingi poolt direktiivi 2003/4 alusel esitatud teabega tutvumise taotluste hindamisel, kuigi need taotlused puudutasid teavet, mille konfidentsiaalsena hoidmist ei olnud Bayer turuleviimise loa muutmise menetluses taotlenud.
- 31 Esimesel juhul oleks CTB pidanud Bijenstichtingi esitatud avalikustamise taotlused täielikult rahuldama ja tal ei oleks (vajaduse korral) olnud õigust neid taotlusi direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 alusel tagasi lükata. Seevastu teisel juhul võis CTB võtta arvesse Bayeri seisukohti teabe konfidentsiaalsuse kohta, mille Bayer sõnastas esimest korda alles kõnealuste taotlustega seoses.
- 32 Peale selle tekkisid eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlused väljendi „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tõlgendamisel ja ta soovib teada, kas teave, millega tutvumist Bijenstichting nõuab, kuulub selle mõiste alla.

- 33 Juhul kui vastus sellele küsimusele on jaatav, ei saa Bijenstichtingi esitatud avalikustamise taotlusi nimetatud sätte alusel tagasi lükata põhjendusega, et avalikustamine riivab Bayeri esitatud äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust. Kui aga vastus on eitav, tuleb selle määratlemiseks, kas see teave tuleb avalikustada, kaaluda teabe konfidentsiaalseks jäämise huvi üldsuse huviga avalikustamise vastu.
- 34 Neil tingimustel otsustas College van Beroep voor het bedrijfsleven (kaubanduse ja tööstuse halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas direktiivi 91/414 artikli 14 või määruse nr 1107/2009 artiklist 59 koostoimes artikliga 63 või direktiivi 98/8 artiklist 19 tuleneb, et otsuse tegemisel konfidentsiaalsustaotluse üle nimetatud artiklite 14, 63 ja 19 tähenduses, mille esitab neis artiklites nimetatud taotleja, tuleb enne loa andmist või selle andmisel või enne loa muutmist või selle muutmisel teha iga konkreetse teabeallika kohta otsus, millega on kolmandatel isikutel võimalik tutvuda?
 2. Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis kas direktiivi 2003/4 artikli 4 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et kui puudub otsus eelmise küsimuse tähenduses, peab vastustajaks olev liikmesriigi ametiasutus nõutud keskkonnateabe avalikustama, kui selline taotlus esitatakse pärast loa andmist või loa muutmist?
 3. Kuidas tuleb tõlgendada direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 [teises lõigus] sätestatud mõistet „keskkonda sattuvad heitmed“, kui võtta arvesse käesoleva [eelotsusetaotluse] punktis 5.5 selle kohta esitatud poolte argumente, arvestades dokumentide sisu, mis on esitatud [eelotsusetaotluse] punktis 5.2?
 4. a) Kas andmeid, mis puudutavad hinnangu andmist taimekaitsevahendi, selle toimeaine või toimeainete ja muude koostisosade keskkonda sattumisele pärast taimekaitsevahendi kasutamist, tuleb lugeda „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlevaks teabeks“?
 - b) Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, siis kas seoses sellega on oluline, kas nimetatud andmed saadi (osaliste) väliuuringute või muud laadi uuringute abil (nagu laboratoorsed uuringud ja translokatsioonide uuringud)?
 5. Kas teavet laboratoorsete uuringute kohta, mille puhul on katsete eesmärk uurida eraldiseisvaid aspekte standardiseeritud tingimustel, tuleb lugeda „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlevaks teabeks“, kui nende uuringute raames välistatakse paljud tegurid (nagu klimatoloogiline mõju) ja võrreldes vahendite tegeliku kasutusega viiakse katsed sageli läbi suurtes annustes?
 6. Kas seoses sellega tuleb „keskkonda sattuvate heitmete“ all mõista ka jääke, mis esinevad pärast vahendi kasutamist vastavalt katsemeetodile näiteks õhus või maapinnal, (töödeldud seemneviljast võrsunud) taime lehtedes, õietolmus või nektaris, mees või mittesihtorganismides?
 7. Kas see kehtib ka (aine-)triivi ulatuse kohta vahendi kasutamisel vastavalt katsemeetodile?
 8. Kas mõiste „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“, mis on sätestatud direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teises lõigus [...], viib selleni, et kui tegemist on keskkonda sattuvate heitmetega, siis tuleb avalikustada täielik teabeallikas, mitte ainult (mõõtmis-)andmed, mida saab teabeallikast vajaduse korral tuletada?
 9. Kas äri- ja tööstussaladustega seotud erandi kohaldamisel [direktiivi 2003/4] artikli 4 lõike 2 [esimese lõigu] punkti d tähenduses tuleb vahet teha ühelt poolt „heitmetel“ ja teiselt poolt „muudel ainete keskkonda sattumise juhtudel“ [kõnealuse] direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti b tähenduses?“

Menetluse suulise osa uuendamise taotlus

- 35 Pärast kohtujuristi ettepaneku esitamist 7. aprillil 2016 palus Bayer Euroopa Kohtu kantseleile 9. mail 2016 esitatud avalduses uuendada menetluse suulise osa.
- 36 Taotlust põhjendades väitis Bayer kõigepealt sisuliselt, et üksnes liikmesriigi kohus võib määratleda, kas neljandas kuni kaheksandas eelotsuse küsimuses silmas peetud põhikohtuasjas kõnealune teave on „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses. Kui aga Euroopa Kohus peaks siiski otsustama neile küsimustele vastata nagu kohtujuristki, palub Bayer uuendada menetluse suulist osa, et Euroopa Kohus saaks tutvuda dokumentidega, millega tutvumist Bijenstichting nõuab ning selle alusel teha kindlaks, kas dokumentides sisalduv teave käsitleb „keskkonda sattuvaid heitmeid“. Seejärel leiab Bayer, et kohtujuristi poolt eelotsuse küsimustele pakutavate vastuste puhul ei ole aru saadud direktiividega 91/414 ja 98/8 ning määrusega nr 1107/2009 kehtestatud dokumentide avalikustamise täielikust ja ammendavast süsteemist. Viimaks palub Bayer juhul, kui Euroopa Kohus asub seisukohale, et põhikohtuasjas kõne all olev teave käsitleb keskkonda sattuvaid heitmeid, Euroopa Kohtul hinnata ka küsimust, millistel konkreetsetel tingimustel on võimalik teabega tutvuda ja eelkõige, kas oleks vastuvõetav ka avalikustamine lugemissaalis.
- 37 Kõigepealt tuleb siinkohal märkida, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirjas ja kodukorras ei ole pooltele ette nähtud võimalust esitada kohtujuristi ettepanekule vastuseks seisukohti (vt eelkõige kohtumäärus, 4.2.2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:69, punkt 2, ja kohtuotsus, 6.9.2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, punkt 29).
- 38 Teiseks olgu meenutatud, et vastavalt kodukorra artiklile 83 võib Euroopa Kohus igal ajal, olles kohtujuristi ära kuulanud, uuendada määrusega menetluse suulist osa, eelkõige kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumendile, mille üle pooled või Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikud ei ole vaieldud (vt eelkõige kohtuotsus, 28.4.2016, Borealis Polyolefine jt, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 ja C-391/14–C-393/14, EU:C:2016:311, punkt 40).
- 39 Käesolevas kohtuasjas tuleb aga asuda seisukohale, et Bayeri esitatud menetluse suulise osa uuendamise taotluse eesmärk on sisuliselt kohtujuristi ettepanekule vastamine. Peale selle leiab Euroopa Kohus, et tal on kohtuasja lahendamiseks piisavalt teavet ning kohtuasja lahendamisel ei tule tugineda argumentidele, mille üle ei ole vaieldud.
- 40 Seega tuleb taotlus tagasi lükata.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Kaks esimest küsimust

- 41 Kahe esimese küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2003/4 artikli 4 lõiget 2 koostoimes direktiivi 91/414 artikliga 14, direktiivi 98/8 artikliga 19 ning määruse nr 1107/2009 artikli 33 lõikega 4 ja artikliga 63 tuleb tõlgendada nii, et kui taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotleja ei ole selle loa andmise menetluses palunud menetluse käigus esitatud teabe käsitamist konfidentsiaalsena, peab pädev ametiasutus, kellele kolmas isik on pärast eelnimetatud menetluse lõpetamist esitanud direktiivi 2003/4 alusel teabega tutvumise taotluse, nõutud teabe avalikustama, ilma et tal oleks õigust hinnata loa taotleja vastuväidet sellele ja vajaduse korral õigust teabega tutvumise taotlus tagasi lükata seetõttu, et kõnealuse teabe avalikustamine riivab äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust.

- 42 Neile küsimustele vastamiseks tuleb meelde tuletada, et direktiivi 91/414 artikli 14, direktiivi 98/8 artikli 19 ning määruse nr 1107/2009 artikli 33 lõike 4 ja artikli 63 kohaselt võib taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotleja selle loa saamise menetluses esitada taotluse, et tootmis- ja ärisaladusi sisaldavat teavet või teavet, mida ta peab ärisaladuseks ja mille avaldamine võiks kahjustada tema tootmis- ja ärihuve, käsitataks konfidentsiaalsena.
- 43 Siiski on direktiivi 91/414 artikli 14 esimeses lõigus, direktiivi 98/8 artikli 19 lõikes 1 ning määruse nr 1107/2009 artiklis 63 veel ette nähtud, et need sätted kuuluvad kohaldamisele ilma, et kohaldamine piiraks muid kohustusi, mis on sätestatud direktiivis 2003/4.
- 44 Ühtlasi näib, et liidu seadusandja soovis direktiivi 2003/4 üldsätteid kohaldada kolmanda isiku taotluste suhtes niisuguse teabe saamiseks, mis asub taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotlemise toimikutes ja mille käsitamist konfidentsiaalsena võib eelnimetatud sätete alusel taotleda (vt vastupidine kohtuotsus, 22.12.2010, Ville de Lyon, C-524/09, EU:C:2010:822, punkt 40).
- 45 Direktiivi artikli 4 lõike 2 kohaselt võivad aga liikmesriigid sätestada, et keskkonnateabe taotlus lükatakse tagasi, kui teabe avalikustamine võib kahjustada selles artiklis silmas peetud huve, eelkõige äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust.
- 46 Kõnealuses sättes ei ole aga ette nähtud, et sellist võimalust saab kasutada üksnes siis, kui konfidentsiaalsena käsitamise taotlus esitatakse enne avalikustamise taotluse esitamist.
- 47 Vastupidi Bijenstichtingi väidetule tuleb sellest teha järeldus, et pädev asutus, kellele on direktiivi 2003/4 alusel esitatud taotlus tutvuda teabega, mille esitas taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotleja selle loa saamise menetluses, ei ole kohustatud kõnealust taotlust rahuldama ja nõutud teavet avalikustama üksnes seetõttu, et turuleviimise loa taotleja ei palunud juba eelnevalt, loa saamise menetluses, teabe konfidentsiaalsena käsitamist.
- 48 Seega peab pädeval asutusel olema – vajaduse korral loa taotleja vastuväite alusel – õigus hinnata, kas avalikustamine võib riivata äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust ja kas teabe avalikustamise taotlus tuleb kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punkti d alusel tagasi lükata.
- 49 Eeltoodut silmas pidades tuleb esimesele kahele küsimusele vastata, et direktiivi 2003/4 artikli 4 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et asjaolu, et taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotleja ei palunud selle loa saamise menetluses käsitada konfidentsiaalsena ühtlasi kõnealuses menetluses esitatud teavet direktiivi 91/414 artikli 14, direktiivi 98/8 artikli 19 ning määruse nr 1107/2009 artikli 33 lõike 4 ja artikli 63 alusel, ei takista pädeval asutusel, kellele kolmas isik on pärast loa saamise menetluse lõppemist esitanud direktiivi 2003/4 alusel teabega tutvumise taotluse, loa taotleja vastuväite hindamist teabega tutvumise taotlusele ja vajaduse korral teabega tutvumise taotluse tagasilükkamist vastavalt nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktile d seetõttu, et teabe avalikustamine riivab äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust.

Kolmas kuni seitsmes ja üheksas küsimus

- 50 Kolmanda kuni seitsmenda ja üheksanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas väljendi „keskkonda sattuvad heitmed“ alla direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses kuuluvad keskkonda taimekaitsevahenditest või biotsiididest sattunud ained või ained, mida need tooted sisaldavad, ja juhul, kui vastus on jaatav, kas „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabena“ kõnealuse sätte tähenduses tuleb käsitada keskkonda sattunud ainetele antava hinnangu kohta käivaid andmeid ja nende mõju (k.a andmed, mis nähtuvad osaliselt või täielikult väliuuringutest, samuti laboratoorsetest uuringutest ja translokatsioonide uuringutest), teavet jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas ja uuringuid, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal.

- 51 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on küll määratleda, kas erinevad dokumendid, millega tutvumist Bijenstichting käesoleval juhul nõuab, kuuluvad väljendi „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ alla direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, kuid Euroopa Kohtu ülesanne on talle nimetada objektiivsed tegurid, millest hinnangu andmisel juhinduda.
- 52 Siinkohal tuleb esmalt rõhutada, et direktiivis ei ole määratletud ei mõistet „keskkonda sattuvad heitmed“ ega väljendit „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“; neid tuleb tõlgendada arvestades kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 2 teise lõigu konteksti ja eesmärki.
- 53 Aga nagu on esiteks kinnitatud direktiivi 2003/4 põhjenduses 5, soovis liidu seadusandja seda direktiivi vastu võttes tagada, et pidades silmas ühenduse Århusi konventsiooniga ühinemist, peab liidu õigus olema sellega kooskõlas, ja nägi ette üldise korra, mille eesmärk on tagada, et igal liikmesriigi füüsilisel või juriidilisel isikul on õigus tutvuda riigiasutuste valduses oleva või nende nimel hoitava keskkonnateabega, ilma et see isik peaks tõendama oma huvi (vt eelkõige kohtuotsus, 19.12.2013, Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punkt 36).
- 54 Sellest tuleneb, et direktiivi 2003/4 tõlgendamisel tuleb võtta arvesse Århusi konventsiooni teksti ja eesmärki, mille rakendamine liidu õiguses ongi selle direktiivi eesmärk (vt eelkõige kohtuotsus, 19.12.2013, Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punkt 37), ning eeskätt eelmainitud konventsiooni artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punkti d, mille kohaselt ei saa äri- ja tööstussaladust esitada vastuväitena heitmeid käsitleva ja keskkonna kaitseks olulise teabe avalikustamise suhtes.
- 55 Teiseks on vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale direktiivi 2003/4 eesmärk tagada õigus tutvuda riigiasutuste valduses või nende nimel mõne muu asutuse valduses oleva keskkonnateabega; samuti ilmneb direktiivi põhjendusest 9 ja artiklist 1, et eesmärk on muuta nimetatud teave süstemaatiliselt üldsusele üha enam kättesaadavaks ja levitada seda üha laiemalt (vt eelkõige kohtuotsus, 19.12.2013, Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punkt 66).
- 56 Nagu on otsesõnu märgitud Århusi konventsiooni artikli 4 lõike 4 teises lõigus ning direktiivi 2003/4 põhjenduses 16 ja artikli 4 lõike 2 teises lõigus, peab teabe avalikustamine olema üldnorm ja neis sätetes silmas peetud keeldumise aluseid peab tõlgendama kitsalt (vt eelkõige kohtuotsused, 16.12.2010, Stichting Natuur en Milieu jt, C-266/09, EU:C:2010:779, punkt 52, ja 28.7.2011, Office of Communications, C-71/10, EU:C:2011:525, punkt 22).
- 57 Nähes aga ette, et äri- või tööstushuvide kaitsele ei saa tugineda esitades vastuväidet, kui see on „seotud keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabe“ avalikustamisega, on direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teises lõigus antud võimalus seda normi ja riigiasutuste valduses või nende nimel mõne muu asutuse valduses oleva teabega võimalikult laiaulatuslikult tutvumise põhimõtet konkreetselt rakendada.
- 58 Eelnevalt ilmneb, et vastupidi Bayeri, Saksamaa valitsuse ja Euroopa Komisjoni seisukohtadele ei pea väljendeid „keskkonda sattuvad heitmed“ ja „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tõlgendama kitsalt.
- 59 Esitatud küsimustele tuleb vastata just neist kaalutlustest lähtudes.

– Väljend „keskkonda sattuvad heitmed“

- 60 Selleks et tõlgendada väljendit „keskkonda sattuvad heitmed“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, tuleb kindlaks teha, kas – nagu väidavad Bayer, Saksamaa valitsus ja Euroopa Komisjon – kõnealust mõistet tuleb eristada „eralditest“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhtudest“ ja kas selle puhul peab piirduma heitmetega, mis on hõlmatud direktiiviga 2010/75, see

tähendab heitmetega, mis tulenevad teatavatest, selles direktiivis määratletud tööstuskäitistest, või kas selle väljendiga on hõlmatud ka keskkonda niisugustest toodetest või ainetest nagu taimekaitsevahendid või biotsiidid sattunud ained ja ained, mida need tooted sisaldavad.

- 61 Kõigepealt tuleb küsimuse puhul, kas mõistet „heitmed“ tuleb eristada „eraldistest“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhtudest“, rõhutada, et direktiivi 2003/4 artikli 2 punkti 1 alapunkt b, milles on loetletud tegureid, mis võivad kuuluda mõiste „keskkonnateave“ alla, näib esmapilgul kindlasti niisuguse eristuse olemasolu kinnitavat.
- 62 Siiski on niisugune vahetegemine esiteks Århusi konventsioonile võõras; selle artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punktis d on üksnes sätestatud, et äri- ja tööstussaladuse kaitsele tuginedes ei saa esitada vastuväidet „keskkonna kaitseks heitmete kohta olulise teabe“ avalikustamisele.
- 63 Teiseks, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 59, ei ole heitmete, eraldiste ja muude ainete keskkonda sattumise juhtude vahel vahetegemisel tähtsust, arvestades määrusega nr 2003/4 taotletavat eesmärki avalikustada keskkonnateave, ning see oleks kunstlik.
- 64 Nii gaasilised heitmed või muude ainete heitmed atmosfääri kui ka muud ained ning eraldised (nagu eralduvad ained, valmistised, organismid või mikroorganismid, keskkonnas ja eelkõige õhus, vees või pinnases leviv vibratsioon, soojus või müra) võivad mõjutada keskkonna erinevaid osasid.
- 65 Peale selle kattuvad mõisted „heitmed“, „eraldised“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhud“ suures osas, millest annab tunnistust väljendi „muude eraldiste keskkonda sattumise juhud“ kasutamine direktiivi artikli 2 punkti 1 alapunktis b, millest järeldub, et heitmed ja eraldised on samuti ainete keskkonda sattumise juhud.
- 66 Nii on sisuliselt peetud mõisteid „heitmed“, „eraldised“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhud“ samaseks paljudes liidu õigusaktides, nagu direktiiv 2010/75, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 143, lk 56; ELT eriväljaanne 15/08, lk 357) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT 2006, L 33, lk 1).
- 67 Eelnevast tuleneb, et väljendit „keskkonda sattuvad heitmed“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tõlgendades ei pea seda eristama mõistetest „eraldised“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhud“.
- 68 Teiseks tuleb veel kindlaks teha, kas – nagu väidavad Bayer, Saksamaa valitsus ja Euroopa Komisjon – väljendi „keskkonda sattuvad heitmed“ puhul direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses peab piirduma heitmetega, mis on hõlmatud direktiiviga 2010/75, see tähendab kõnealuse direktiivi artikli 3 punktist 4 tulenevalt heitmetega, mille puhul ained, vibratsioon, soojus või müra väljutatakse otseselt või kaudselt teatavate tööstuskäitiste punkt- või hajaallikatest õhku, vette või pinnasesse, välja arvatud muudest allikatest pärinevad heitmed nagu need, mis pärinevad toote pihustamisest õhku või kasutamisest taimedel, vees või pinnases.
- 69 Århusi konventsiooni rakendamise käsiraamatu 2000. aasta redaktsioonis soovitati küll määratleda mõistet „heitmed“, kasutades direktiivi 96/61 artikli 2 punktis 5 sätestatud määratlust, mis on täpselt samasugusena üle võetud direktiivi 2010/75 artikli 3 punkti 4, ja Århusi konventsiooni rakendamise käsiraamatu 2014. aasta redaktsioonis on viidatud viimati nimetatud sätte määratlusele.

- 70 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast ilmneb siiski, et kuigi rakendamise käsiraamatut võib pidada selgitavaks dokumendiks, mida võib Århusi konventsiooni tõlgendamisel vajaduse korral koos muu asjakohase materjaliga arvesse võtta, ei ole seal sisalduvad selgitused siduvad ja sel puudub õigusjõud, mis on Århusi konventsiooni sätetel (vt eelkõige kohtuotsus, 19.12.2013, Fish Legal ja Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punkt 38 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 71 Esiteks aga ei leidu Århusi konventsioonis ega direktiivis 2003/4 midagi, mis annaks alust seisukohaks, et väljendit „keskkonda sattuvad heitmed“ peaks piirama nii, et see hõlmab vaid teatavatest tööstuskäitistest pärinevaid heitmeid.
- 72 Teiseks oleks niisugune piiramine vastuolus Århusi konventsiooni artikli 4 lõike 4 esimese lõigu punkti d sõnastusega. Nimelt tuleb selle sätte kohaselt keskkonna kaitseks avalikustada oluline teave heitmete kohta. Tegelikult on aga oluline ka selline teave, milles käsitletakse muudest allikatest kui tööstuskäitistest pärinevaid heitmeid, näiteks niisuguseid, mis tulenevad taimekaitsevahendite või biotsiidide kasutamisest, sest ka see on keskkonna kaitsmisel sama oluline kui teave tööstuskäitistest pärinevate heitmete kohta.
- 73 Peale selle oleks väljendi „keskkonda sattuvad heitmed“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses piiramine nii, et see hõlmaks ainult teatavatest tööstuskäitistest pärinevaid heitmeid, vastuolus kõnealuses direktiivis taotletava eesmärgiga avalikustada keskkonnainfot võimalikult laialatuslikult.
- 74 Järelikult ei saa selle väljendi niisuguse tõlgendusega nõustuda.
- 75 Eelneva alusel tuleb teha järeldus, et väljendit „keskkonda sattuvad heitmed“ ei pea eristama „eraldistest“ ja „muude ainete keskkonda sattumise juhtudest“, samuti ei pea seda piirama nii, et hõlmatud oleks üksnes direktiivi 2010/75 alla kuuluvad heitmed, jättes välja muudest allikatest (tooted või ained) kui tööstuskäitised keskkonda eralduvate ainete sattumise juhud.
- 76 Järelikult ei saa väljendi „keskkonda sattuvad heitmed“ alt direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses välja jätta niisugustest toodetest ja ainetest keskkonda eralduvaid aineid nagu taimekaitsevahendid või biotsiidid ja nendes toodetes sisalduvad ained.
- 77 Kõnealuse väljendi puhul tuleb piirduda siiski heitmetega, mis ei ole hüpoteetilised, see tähendab vaidlusalusest tootest või aimest tegelikult või etteaimatavalt eralduvate heitmetega, kui ainet või toodet kasutatakse tavaliselt või realistlikult.
- 78 Kuigi üldiselt ei ole üksnes toote turuleviimine piisav, et asuda seisukohale, et sellest tootest eraldub midagi kindlasti keskkonda, ja et toodet puudutav teave on seotud „heitmetega keskkonda“, on see teisiti niisuguse toote puhul nagu taimekaitsevahend või biotsiid, sest niisuguses tootes sisalduvad ained on määratud tavakasutuse käigus eralduma keskkonda juba ainete otstarbe tõttu. Viimati nimetatud juhul ei ole etteaimatavate heitmete eraldumine tootest keskkonda hüpoteetiline.
- 79 Neil tingimustel on väljendiga „keskkonda sattuvad heitmed“ hõlmatud heitmed, mis eralduvad tegelikult keskkonda kõnealuse toote või aine kasutamisel, samuti need heitmed, mis eralduvad keskkonda etteaimatavalt selle toote või aine tavalise või realistliku kasutamise korral, mis vastab neile tingimustele, millest lähtudes on tootele antud turuleviimise luba ja mis on valitsevad tingimused piirkonnas, kus toode või aine on kasutamiseks ette nähtud.
- 80 Seevastu ei hõlma väljend pelgalt hüpoteetilisi heitmeid, nagu on rõhutanud kohtujurist ettepaneku punktides 82 ja 83. Direktiivi 2003/4 artiklist 1 koostoimes artikli 2 punktiga 1 nähtub, et direktiivi eesmärk on tagada õigus tutvuda teabega niisuguste tegurite kohta nagu heitmed, mis mõjutavad või võivad mõjutada keskkonnaelemente, eelkõige õhku, vett või pinnast. Juba mõiste olemusest tulenevalt ei ole see nii aga pelgalt hüpoteetiliste heitmete puhul.

81 Eeltoodut arvestades tuleb väljendit „keskkonda sattuvad heitmed“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tõlgendada nii, et sellega on hõlmatud niisugustest toodetest või ainetest keskkonda eralduvad ained nagu taimekaitsevahendid või biotsiidid ja nendes toodetes sisalduvad ained juhul, kui ained eralduvad keskkonda tegelikult või etteaimatavalt tavalise või realistliku kasutamise korral.

– Väljend „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“

82 Küsimuse puhul, kas käesoleva kohtuotsuse punktis 50 nimetatud teabe eri liigid kuuluvad väljendi „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ alla direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, tuleb esmalt kindlaks teha, kas – nagu väidab Madalmaade valitsus – kõnealuse väljendiga on hõlmatud üksnes teave taimekaitsevahendist või biotsiidist (või nendes toodetes sisalduvatest ainetest) pärinevate heitmete kohta iseenesest, see tähendab andmed heitmete liigi, koostise, koguse, keskkonda sattumise kuupäeva ja koha kohta, või kas kõnealuse väljendiga on hõlmatud ka andmed nende heitmete keskkonnamõju kohta.

83 Siinkohal tuleb rõhutada, et kõnealuse sätte sõnastus on erinevates keeleversioonides erinev. Kui sätte prantsuskeelses versioonis on viidatud seosele „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega“ (*informations relatives à des émissions dans l'environnement*), on mõnes muus keeleversioonis kasutatud väljendit „teave keskkonda sattuvate heitmete kohta“ (*informations sur des émissions dans l'environnement*). Saksakeelses versioonis on eeskätt kasutatud väljendit „Informationen über Emissionen in die Umwelt“, itaaliakeelses „informazioni sulle emissioni nell'ambiente“ ja ingliskeelses versioonis „information on emissions into the environment“.

84 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt eeldab liidu õiguse sätte ühetaolise tõlgendamise vajadus, et sätte keeleversioonide erinevuse korral tuleb asjaomast sätet tõlgendades lähtuda selle õigusakti kontekstist ja eesmärgist, kuhu säte kuulub (vt eelkõige kohtuotsus, 15.10.2015, Grupo Itevelesa jt, C-168/14, EU:C:2015:685, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

85 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 55, on direktiivi 2003/4 eesmärk tagada õigus tutvuda riigiasutuste valduses või nende nimel mõne muu asutuse valduses oleva keskkonnateabega ja muuta nimetatud teave süstemaatiliselt üldsusele üha enam kättesaadavaks ja levitada seda üha laiemalt. Nagu on märgitud direktiivi põhjenduses 1, on õiguse tutvuda ja teabe levitamise eesmärk eelkõige suurem teadlikkus keskkonnaküsimustes ja üldsuse tõhusam osavõtt keskkonnaasjade üle otsustamises (vt eelkõige kohtuotsus, 28.7.2011, Office of Communications, C-71/10, EU:C:2011:525, punkt 26).

86 Seetõttu on aga lisaks sellele, et üldsusel on võimalik tutvuda teabega heitmete kohta iseenesest, vaja ka teavet heitmete pikema- või lühemaajaliste tagajärgede kohta keskkonnaseisundile, näiteks heitmete mõju mitesihthorganismidele. Üldsuse huvi tutvuda keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega on täpsemalt mitte üksnes huvi teada saada, mida on eraldatud või mida eraldatakse etteaimatavalt keskkonda, vaid nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 86 selgitas, ka huvi aru saada, kuidas nende heitmete keskkonda sattumine võib keskkonda mõjutada.

87 Seetõttu tuleb väljendit „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses tõlgendada nii, et kõnealuse väljendiga ei ole hõlmatud mitte üksnes teave heitmete kohta iseenesest, see tähendab andmed heitmete liigi, koostise, koguse, keskkonda sattumise kuupäeva ja koha kohta, vaid see väljend hõlmab ka andmeid nende heitmete pikema- või lühemaajalise keskkonnamõju kohta.

88 Pärast seda tuleb teiseks kindlaks teha, kas asjaolu, et kõnealused andmed on pärit osaliselt või täielikult väliuuringutest, samuti laboratoorsetest uuringutest ja translokatsioonide uuringutest, see tähendab uuringutest kõnealuse toote või aine liikumise analüüsi kohta taimes, mõjutab nende

kvalifitseerimist „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabena“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, ja eeskätt seda, kas laboratoorsetest uuringutest pärinevad andmed kuuluvad kõnealuse väljendi alla.

- 89 Sellele küsimusele vastates tuleb arvestada, et määrav ei ole nimetatud asjaolu iseenesest. Tähtis ei ole niivõrd see, kas kõnealused andmed on pärit osaliselt või täielikult väliuuringutest, laboratoorsetest uuringutest või ka translokatsioonide uuringutest, vaid see, et nende uuringute eesmärk oleks hinnata „keskkonda sattuvaid heitmeid“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, see tähendab – nagu on selgitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 77 ja 78 – tegelikult ja etteaimatavalt keskkonda eralduvaid heitmeid asjaolude olemasolul, mis näitavad kõnealuse toote või aine tavalisi või realistlikke kasutamistingimusi –, või analüüsida nende heitmete mõju.
- 90 Nii ei ole „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega“ tegemist andmete puhul katsete kohta, mille eesmärk on uurida kõnealuse toote või aine niisuguse annuse kasutamise mõju, mis on tunduvalt suurem kui maksimaalne annus, mille jaoks turuleviimise luba antakse ja mida praktikas kasutatakse, või sellest tunduvalt suurema kontsentratsiooniga annus, sest need andmed käsitlevad niisuguseid heitmeid, mis tavalistel või realistlikel kasutamistingimustel etteaimatavad ei ole.
- 91 Vastupidi komisjoni väidetule kuuluvad väljendi „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ alla aga uuringud, mille eesmärk on teha kindlaks mürgilisus, toote või aine mõju või muud aspektid niisugustel ebasoodsatel realistlikel tingimustel, mis võivad mõistlikult eeldades esineda, samuti uuringud, mis on läbi viidud tavalisele põllumajandustavale võimalikult lähedastel tingimustel ja tingimustel, mis valitsevad piirkonnas, kus toodet või ainet kavatakse kasutada.
- 92 Kolmandaks tuleb küsimuse puhul, kas teave jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas, ja uuringud, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal, on „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses, meenutada kõigepealt, et direktiivi 91/414 artikli 2 punkti 2, direktiivi 98/8 artikli 2 lõike 1 punkti g ja määruse nr 1107/2009 artikli 3 punkti 1 kohaselt on jäädgid ained, mis esinevad taimedes, nende pinnal või mujal keskkonnas ja mis tulenevad taimekaitsevahendi või biotsiidi kasutamisest, kaasa arvatud kõnealuste ainete metaboliidid ja nende lagunemisel või reageerimisel tekkivad saadused.
- 93 Nii on jääkide olemasolu põhjuseks keskkonnas kõnealusest tootest või tootes sisalduvatest ainetest keskkonda sattunud heitmed. Seega on jäädgid heitmete tagajärg. See ei ole nii ainult kõnealuse toote õhku pihustatud või taimedel, pinnasel või mittesihtorganismides leiduvate jääkide puhul, vaid ka kõnealuste ainete metaboliitide ja nende lagunemisel või reageerimisel tekkivate saaduste puhul. Isegi kui metaboliidid tekivad tootes sisalduvate ainete muundumisel, tekivad nad siiski kõnealusest tootest või ainetest keskkonda sattunud heitmete tagajärjel.
- 94 Teiseks tuleb märkida, et triivina käsitatakse taimekaitsevahendite või biotsiidide piiskade või auru kandumist õhu kaudu väljapoole nende kasutamise sihtpiirkonda. Ka siin on tegemist kõnealusest tootest või ainetest keskkonda sattunud heitmete tagajärgega.
- 95 Eelmainitust ilmneb, et teave jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas, ja uuringud, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal, on „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu tähenduses.
- 96 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et väljendiga „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ on hõlmatud andmed taimekaitsevahenditest ja biotsiididest ja nendes toodetes sisalduvatest ainetest „keskkonda sattunud heitmete“ liigi, koostise, koguse, keskkonda sattumise kuupäeva ja koha kohta, samuti andmed nende heitmete pikema- või lühemaajalise keskkonnamõju kohta, eeskätt teave jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas, ja uuringud, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal olenemata sellest, kas andmed nähtuvad osaliselt või täielikult väliuuringutest, laboratoorsetest uuringutest või translokatsioonide uuringutest.

- 97 Ülejäänud osas tuleb rõhutada, et vastupidi Bayeri ja Saksamaa valitsuse poolt sisuliselt väidetule ei riku direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teise lõigu niisugune tõlgendus ei Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“) artikleid 16 ja 17, mis käsitlevad ettevõtlusvabadust ja õigust omandile, ega intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 39 lõiget 3, milles on tagatud farmaatsia- või agrookeemiatoodete turustusloa taotleja esitatud ja avalikustamata andmete konfidentsiaalsus. Ka ei ole kasulikust mõjust ilma jäetud määruse nr 1107/2009 artikkel 63, mille lõikes 2 on loetletud andmed, mille avalikustamist peetakse tavaliselt ärihuve kahjustavaks, ja mille puhul võib iga isik lõike 1 alusel esitada taotluse, et neid käsitataks konfidentsiaalsena.
- 98 Esiteks tuleb põhiõiguste harta artiklitega 16 ja 17 ning intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 39 lõikega 3 seoses meelde tuletada, et vastavalt põhiõiguste harta artikli 52 lõikele 1 võib hartaga tunnustatud õiguste teostamist teatavatel tingimustel piirata, nimelt juhul kui piirangud on ette nähtud seadusega ning arvestavad nimetatud õiguste ja vabaduste olemust, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele. Peale selle on intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 39 lõikega 3 lubatud avalikustada farmaatsia- või agrookeemiatoodete turustusloa taotleja esitatud andmeid juhul, kui see on vajalik üldsuse kaitseks.
- 99 Kaaludes ühelt poolt põhiõiguste harta artiklitega 16 ja 17 ning intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 39 lõikega 3 tagatud õigusi ja teiselt poolt keskkonnakaitse ja keskkonnainfo võimalikult laiaulatusliku avalikustamise eesmarke, pidas liidu seadusandja nende õiguste teostamise tagamiseks talle antud kaalutlusruumi kasutades vajalikuks sätestada, et arvestades kõnealuse teabe olulisust ja tähtsust keskkonna kaitsmisel, võib taotluse tutvuda „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega“ tagasi lükata üksnes seetõttu, et teabe avalikustamine riivab äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust.
- 100 Ka käesoleva kohtuotsuse punktist 96 tulenev väljendi „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ tõlgendus ei too mingil juhul kaasa seda, et kõik taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotlemise toimikutes sisalduvad andmed, eelkõige loa saamiseks läbiviidud uuringute tulemusel saadud andmed kuuluksid selle väljendi alla ja need tuleks alati avalikustada. Nimelt kuuluvad kõnealuse väljendi alla üksnes „keskkonda sattuvaid heitmeid“ käsitlevad andmed, mis ei välista mitte ainult niisugust teavet, mis ei puuduta kõnealusest tootest keskkonda sattuvaid heitmeid, vaid välistab ka (nagu ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktides 77–80) andmed, mis on seotud hüpoteetiliste heitmetega, see tähendab heitmetega, mis ei satu tegelikult või etteaimatavalt keskkonda niisuguste asjaolude olemasolul, mis näitavad tavalisi või realistlikke kasutamistingimusi. Seega ei kaasne kõnealuse tõlgendusega põhiõiguste harta artiklitega 16 ja 17 ning intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 39 lõikega 3 tagatud õiguste kaitse ebaproportsionaalne piiramine.
- 101 Teiseks tuleb määruse nr 1107/2009 artikliga 63 seoses meelde tuletada (nagu on selgitatud käesoleva kohtuotsuse punktis 43), et see artikkel kuulub kohaldamisele ilma, et kohaldamine piiraks direktiivis 2003/4 sätestatud kohustusi. Niisiis ei ilmne sellest artiklist mingilgi moel, et seal nimetatud andmeid ei saaks käsitada „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabena“ või et neid andmeid ei saaks kõnealust direktiivi kohaldades kunagi avalikustada.
- 102 Veel tuleb rõhutada, et sellele väljendile käesoleva kohtuotsuse punktis 96 antud tõlgendusega ei kaota artikkel 63 oma kasulikku mõju. Kõnealuse artikli lõikes 2 kehtestatud eeldus lubab pädeval asutusel arvesse võtta, et turuleviimise loa taotleja esitatud teave, mis kuulub selle sätte kohaldamisalasse, on põhimõtteliselt konfidentsiaalne ja seda ei saa avalikustada, kui keegi ei esita direktiivi 2003/4 alusel selle teabega tutvumise taotlust. Kõnealuse eeldusega on turuleviimise loa taotlejale tagatud ka see, et kui teabe avalikustamise taotlus esitatakse, saab pädev asutus teabe avalikustada alles siis, kui ta on iga teabeallika puhul teinud kindlaks, kas selles on käsitletud keskkonda sattuvaid heitmeid või kas avalikustamine on põhjendatud muu ülekaaluka avaliku huviga.

– Järeldus

- 103 Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades tuleb kolmandale kuni seitsmendale ja üheksandale küsimusele vastata, et direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et:
- väljendiga „keskkonda sattuvad heitmed“ kõnealuse sätte tähenduses on hõlmatud niisugustest toodetest või ainetest nagu taimekaitsevahendid või biotsiidid (ja nendes toodetes sisalduvad ained) keskkonda eralduvad ained juhul, kui ained eralduvad keskkonda tegelikult või etteaimatavalt tavalise või realistliku kasutamise korral;
 - väljendiga „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ nimetatud sätte tähenduses on hõlmatud andmed nendest toodetest või ainetest „keskkonda sattunud heitmete“ liigi, koostise, koguse, keskkonda sattumise kuupäeva ja koha kohta, samuti andmed nende heitmete pikema- või lühemaajalise keskkonnamõju kohta, eeskätt teave jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas ja uuringud, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal olenemata sellest, kas andmed nähtuvad osaliselt või täielikult väliuuringutest, laboratoorsetest uuringutest või translokatsioonide uuringutest.

Kaheksas küsimus

- 104 Kaheksanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul kui esitatakse keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabe taotlus, kas teabeallikas tuleb siis avalikustada täies ulatuses või tohib avalikustada üksnes asjakohaseid andmeid, mida saab teabeallikast tuletada.
- 105 Kõnealusest sättest nähtub, et keskkonnateabega tutvumise taotlust ei saa direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktides a, d ja f–h sätestatud põhjustele tuginedes tagasi lükata üksnes juhul, kui see on seotud keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva teabega. Juhul kui taotletava teabe avalikustamine kahjustaks üht kõnealuses sättes nimetatud huvi, võib teabeallikast tuletada üksnes asjakohaseid, keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlevaid andmeid ja neid avalikustada, juhul kui neid andmeid on võimalik eraldada muust teabeallikas sisalduvast teabest; selle peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 106 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb kaheksandale küsimusele vastata, et direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul kui keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva, taotletava teabe avalikustamine kahjustaks üht selle direktiivi artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktides a, d ja f–h sätestatud huvi, võib teabeallikast tuletada üksnes asjakohaseid, keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlevaid andmeid ja neid avalikustada, juhul kui neid andmeid on võimalik eraldada muust teabeallikas sisalduvast teabest; selle peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohtukulud

- 107 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivi 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta artikli 4 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et asjaolu, et taimekaitsevahendi või biotsiidi turuleviimise loa taotleja ei palunud selle loa saamise menetluses käsitada**

konfidentsiaalsena ühtlasi kõnealuses menetluses esitatud teavet nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta artikli 14, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, artikli 19 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta artikli 33 lõike 4 ja artikli 63 alusel, ei takista pädeval asutusel, kellele kolmas isik on pärast loa saamise menetluse lõppemist esitanud direktiivi 2003/4 alusel teabega tutvumise taotluse, loa taotleja vastuväite hindamist teabega tutvumise taotlusele ja vajaduse korral teabega tutvumise taotluse tagasilükkamist nimetatud direktiivi artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punkti d kohaselt seetõttu, et teabe avalikustamine riivab äri- või tööstusteabe konfidentsiaalsust.

2. Direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et:

- väljendiga „keskkonda sattuvad heitmed“ kõnealuse sätte tähenduses on hõlmatud niisugustest toodetest või ainetest nagu taimekaitsevahendid või biotsiidid (ja nendes toodetes sisalduvad ained) keskkonda eralduvad ained juhul, kui ained eralduvad keskkonda tegelikult või etteaimatavalt tavalise või realistliku kasutamise korral;
- väljendiga „keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlev teave“ nimetatud sätte tähenduses on hõlmatud andmed nendest toodetest või ainetest „keskkonda sattunud heitmete“ liigi, koostise, koguse, keskkonda sattumise kuupäeva ja koha kohta, samuti andmed nende heitmete pikema- või lühemaajalise keskkonnamõju kohta, eeskätt teave jääkide kohta, mis esinevad pärast toote kasutamist keskkonnas ja uuringud, mis käsitlevad aine triivi mõõtmise tulemusi selle kasutamise ajal olenemata sellest, kas andmed nähtuvad osaliselt või täielikult väliuuringutest, laboratoorsetest uuringutest või translokatsioonide uuringutest.

3. Direktiivi 2003/4 artikli 4 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul kui keskkonda sattuvaid heitmeid käsitleva, taotletava teabe avalikustamine kahjustaks üht selle direktiivi artikli 4 lõike 2 esimese lõigu punktides a, d ja f–h sätestatud huvi, võib teabeallikast tuletada üksnes asjakohaseid, keskkonda sattuvaid heitmeid käsitlevaid andmeid ja neid avalikustada, juhul kui neid andmeid on võimalik eraldada muust teabeallikas sisalduvast teabest; selle peab kindlaks tegema eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Allkirjad